

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

Педагогічний факультет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

«27» червня 2025 року протокол № 14

у складі Вченої ради,

Ректор університету, академік

Віктор АНДРУЩЕНКО

**Освітньо-наукова програма
«ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Галузь знань: A Освіта

Спеціальність: A1 Освітні науки

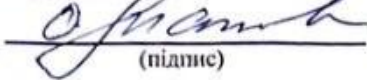
Кваліфікація: доктор філософії з освітніх наук

**Введено в дію:
Наказ № 265 від 30.06. 2025 р.**

Київ–2025

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

Програму погоджено:

Гарант ОНП (Олена МАТВИЄНКО)
(підпис)

Вчена рада педагогічного факультету

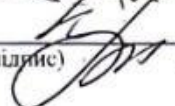
Протокол від «25» червня 2025 р. № 19

Голова Вченої ради факультету (Тарас ОЛЕФІРЕНКО)
(підпис)

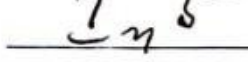
Навчально-методичний центр

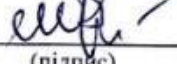
Начальник НМЦ (Алла РОМАНЧУК)
(підпис)

Відділ аспірантури і докторантури

Завідувач відділу (Ксенія БОДНАР)
(підпис)

Науково-методична рада університету

Протокол від «26» червня 2025 р. № 10 Микола ЧУМАК
(підпис)

Голова Науково-методичної ради (Роман ВЕРНИДУБ)
(підпис)

Проректор з наукової роботи (Григорій ТОРБІН)
(підпис)

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації. Програма регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до процесу підготовки докторів філософії зі спеціальності «Освітні, педагогічні науки». Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки», за якою здійснюють підготовку здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю А1 Освітні науки в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова, розроблена робочою групою у такому складі:

Керівник робочої групи (гарант ОНП): **Матвієнко Олена Валеріївна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова.

Члени робочої групи: **Кушнірук Світлана Анатоліївна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Рідей Наталія Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач менеджменту та інноваційних технологій соціокультурної діяльності, економіки і маркетингу Соціально-гуманітарного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Титова Наталія Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач професійної підготовки, документознавства та публічного управління Соціально-гуманітарного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Свириденко Денис Борисович, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Слабко Володимир Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Чікота Наталія Василівна, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки.

ВРАХОВАНО:

- 1) рекомендації, висловлені у звіті експертної групи й експертному висновку галузевої експертної ради НАЗЯВО з галузі знань 01 «Освіта» (Справа № 1083/АС-21 від 30.09.2021 р.);
- 2) рекомендації, висловлені у звіті експертної групи й експертному висновку галузевої експертної ради НАЗЯВО з галузі знань 01 «Освіта» (Справа № 1101/АС-25 від 24.06.2025 р.);
- 3) рекомендації науковців та стейкхолдерів, висловлені під час обговорення проєктів ОНП та в рецензіях.

Фахову експертизу стейкхолдерів

Марусинець Мар'яна Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, директор департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської обласної державної адміністрації.

Канішевська Любов Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут проблем виховання НАПН України.

Желанова Вікторія В'ячеславівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – спеціальності А1 Освітні науки розроблена згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 283 від 03.04.2019), Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010», Національної рамки кваліфікацій, Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти та інших документів.

I. Профіль освітньо-наукової програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Український державний університет імені Михайла Драгоманова Педагогічний факультет кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь, що присвоюється	доктор філософії
Назва галузі знань	А Освіта
Назва спеціальності	А1 Освітні науки
Офіційна назва освітньої програми	Освітні, педагогічні науки
Обмежень щодо форм навчання	Немає
Кваліфікація освітня, що присвоюється	доктор філософії з освітніх, педагогічних науки
Кваліфікація (-ї) професійна (-і)	Не передбачено
Кваліфікація в дипломі	Доктор філософії з освітніх, педагогічних науки
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін навчання - 4 роки

Форма навчання	Очна (денна/вечірня) / Заочна
Наявність акредитації	Акредитована до 24.06.2026 р. Дата видачі сертифікату 24.06.2025 р. № 16408
Цикл/рівень	НРК України 8 рівень FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – третій цикл
Передумови	Наявність ступеня магістра, або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська
Термін дії освітньої програми	до наступної акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pf.udu.edu.ua/osvita/osvitni-prohramy/aspirantura/osvitni-pedahohichni-nauky

2 – Мета освітньо-наукової програми

Створення оптимальних умов для підготовки PhD-дослідників у галузі А Освіта за спеціальністю А1 Освітні науки. Програма базується на вивченні передових досягнень національної та міжнародної педагогічної науки та аналізі освітньої практики в закладах вищої освіти України й зарубіжжя. Забезпечується комплексна теоретична і практична підготовка, спрямована на формування інтегрованої системи загальних і фахових компетентностей та досягнення високих програмних результатів навчання.

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>А Освіта А1 Освітні науки</p> <p>Об'єкт діяльності: освітньо-наукова і педагогічна діяльність (в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, соціокультурному та інших аспектах).</p> <p>Цілі навчання: формування компетентностей, необхідних для інноваційної викладацької та науково-дослідницької діяльності в галузі освіти і педагогічних наук.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: історико-педагогічні терени розвитку освіти та інноваційні професійно-педагогічні знання з методології, педагогічної теорії та організаційно-педагогічних засад освітньої діяльності.</p> <p>Методи, методики, технології: концептуальний аналіз, оцінка і синтез нових та інноваційних ідей у галузі освіти і науково-педагогічної діяльності; загальнонаукові, педагогічні, статистичні методи дослідження, новітні педагогічні техніки і технології викладання.</p>
--	---

	<p>Інструменти й обладнання: бібліотечні ресурси та інформаційні технології, зокрема цифрові; комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та оброблення інформації; програмне забезпечення для підтримки дистанційних і змішаних форм освітньої діяльності; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дають змогу досягати цілей навчання.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова
Основний фокус освітньо-наукової програми	<p>Розвиток ключових професійних компетентностей для ефективної аналітичної, дослідницької та інноваційної діяльності в освітній сфері. Підхід базується на інтеграції новітніх наукових досягнень, політичних стратегій, тенденцій світового медіапростору та європейських освітніх стандартів.</p> <p>Особливий фокус на розвиток стійкості освітніх систем, забезпечення рівного доступу до якісної освіти в умовах нестабільності, впровадження інноваційних підходів для подолання освітніх викликів. Оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення у контексті досягнення цілей сталого розвитку.</p> <p>Набуття навичок для успішної наукової та науково-педагогічної кар'єри в умовах трансформації системи освіти.</p> <p>Ключові слова: освіта, філософія освіти, вища освіта, навчання, викладання, професійна компетентність, дослідник в галузі освіти, викладач, сталий розвиток, кризова освіта, адаптивні освітні системи.</p>
Особливості програми	<p>Особливістю ОНП є системна освітньо-наукова підготовка докторів філософії. Інноваційна міждисциплінарна підготовка педагогів поєднує глибокі теоретичні знання з практичними дослідницькими навичками. Програма формує науковців нового покоління, готових ефективно працювати в освітніх закладах різних рівнів з урахуванням специфіки столичного регіону та потреб освітніх закладів Києва у висококваліфікованих науково-педагогічних кадрах здатних: 1) знаходити</p>

	<p>оптимальний баланс між фундаментальною наукою та прикладними дослідженнями для вирішення сучасних освітніх викликів та забезпечення сталого майбутнього України; 2) здатних до реалізації науково-компетентнісної моделі організації освітнього середовища в закладах освіти, що передбачає орієнтування на компетентнісний, діяльнісний, системний і відносницько-партнерський підходи в єдності теорії, практики, наукового дослідження; 3) спрямованих на самовдосконалення, саморозвиток, лідерську позицію та міжособистісну творчу взаємодію у професійній і науково-інноваційній сферах; 4) зорієнтованих на подолання кризових явищ в освіті, розроблення актуальних проблем та перспективний розвиток професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах інтегрування України у світовий освітньо-науковий простір, розширення міжнародної наукової співпраці.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Посади наукових, науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження у галузі освіти. Наукова, освітня, аналітична, експертна, консультативна, управлінська, культурно-просвітницька діяльність у сфері освіти.</p>
Подальше навчання	<p>Продовження освіти, спрямованої на здобуття другого наукового ступеня – доктора наук, постдокторські студії, підвищення кваліфікації, набуття додаткових кваліфікацій у формальній, неформальній та інформальній освіті.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес базується на активному навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проєкті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу. Науково-педагогічна практика.</p> <p>Форми роботи: очне навчання (face-to-face) – лекції, практичні заняття; навчання через викладання</p>

	<p>(learning by teaching) – практика; самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота, опрацювання інформації в мережі; навчання через дослідження (learning through research) – проектна робота, підготовка дисертаційної роботи; персоналізоване навчання (personalized learning) – індивідуальні консультації з науковими керівниками; дистанційне навчання (distance learning) – навчання за допомогою сучасних комунікаційних засобів обміну інформацією; онлайн навчання (online collaborative learning) – робота здобувачів ступеня PhD і викладачів в режимі онлайн.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Освітня складова ОНП. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX). Враховуються всі види аудиторної, самостійної навчальної діяльності здобувачів та асистентська практика. Передбачено такі види і форми контролю: поточний (усне, письмове опитування, тестування); підсумковий контроль, визначений навчальним планом, у терміни, встановлені графіком освітнього процесу (залік, усний іспит, письмовий іспит, іспит у формі тестів, захист звіту з асистентської практики). Наукова складова ОНП. Оцінювання наукової діяльності здобувачів здійснюється на основі аналізу кількісних і якісних показників. Передбачено: аналіз стану та/або рівня підготовки дисертації або окремих частин дисертації (відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи здобувача); публікацій у фаховій періодиці України, зарубіжних періодичних виданнях, журналах, включених до наукометричних баз Scopus, WoS; участі в науково-комунікативних заходах (конференції, семінари тощо); наявності сертифікатів про науково-педагогічне стажування; участь у грантовій та/або проєктній діяльності. Поточний контроль здійснюється на основі щорічних звітів аспіранта щодо виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданнях кафедри педагогіки з оформленням відповідного висновку. Підсумковий контроль передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації.</p>
<p>6 – Програмні компетентності</p>	

Інтегральна компетентність	Здатність до розв'язання складних завдань педагогічної теорії і практики та дослідницької діяльності в освітній галузі як у процесі навчання так і в процесі подальшої професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики в умовах невизначеності.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність ефективно вирішувати складні завдання у галузі освіти на засадах системного наукового мислення, широкого культурного світогляду, принципів сталого розвитку, професійної етики та академічної доброчесності (світоглядна компетентність).</p> <p>ЗК 2. Здатність проєктувати й реалізовувати освітньо-наукові ініціативи, здійснювати управління ними, готувати пропозиції щодо фінансового забезпечення та дотримання прав інтелектуальної власності у дослідницькій діяльності (методологічна компетентність).</p> <p>ЗК 3. Здатність до планування, організації та здійснення наукових досліджень відповідно до сучасних наукових вимог (дослідницька компетентність).</p> <p>ЗК 4. Здатність використовувати сучасні цифрові, інформаційні та комунікаційні технології в освітній, науковій та інноваційній діяльності (інформаційна компетентність).</p> <p>ЗК 5. Здатність здійснювати професійну діяльність у міжнародному освітньому та науковому середовищі (іншомовна компетентність).</p> <p>ЗК 6. Здатність до професійної комунікації з представниками різних галузей знань, науковою спільнотою та фахівцями різного рівня під час наукових дискусій і представлення результатів досліджень державною та іноземними мовами, із дотриманням принципів толерантності та поваги до культурного різноманіття (культурологічна компетентність).</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність інтегрувати міждисциплінарні знання, планувати та реалізовувати оригінальні наукові дослідження, отримувати результати, що сприяють продукуванню нових знань у сфері освіти й педагогіки; виявляти, формулювати та розв'язувати дослідницькі проблеми з урахуванням їх сутності,

	тенденцій розвитку та чинників впливу, а також забезпечувати якість наукового пошуку.
	ФК 2. Здатність використовувати сучасні методи й засоби наукового дослідження, цифрові технології, електронні ресурси, бази даних і спеціалізоване програмне забезпечення в освітній та науковій діяльності.
	ФК 3. Здатність опанувати та критично осмислювати наукові знання у галузі педагогіки, зокрема її теоретичні й практичні аспекти, історичний розвиток і сучасний стан вітчизняної та зарубіжної педагогічної науки; володіти сучасним науковим понятійним апаратом і генерувати нові наукові ідеї.
	ФК 4. Здатність здійснювати та координувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, зокрема в умовах, що потребують інноваційних підходів, стратегічного мислення та творчого вирішення професійних завдань.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Уміти вирішувати складні наукові та інноваційні завдання у сфері освіти, формувати сучасні концептуальні й методологічні підходи, впроваджувати інновації з урахуванням принципів сталого розвитку, професійної етики та академічної доброчесності.
	ПРН 2. Уміти проєктувати, реалізовувати та оцінювати ефективність наукових і освітніх проєктів, застосовувати нормативно-правову базу щодо охорони прав інтелектуальної власності та використання результатів науково-дослідної й проєктної діяльності у сфері освіти.
	ПРН 3. Планувати й проводити теоретичні та експериментальні дослідження у галузі освіти і педагогіки, формулювати та перевіряти наукові гіпотези, обґрунтовувати висновки доказовими даними, узагальнювати результати наукового аналізу та презентувати результати дослідження.
	ПРН 4. Використовувати сучасні технології та інструменти для пошуку, опрацювання й аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу складних даних, відкриті інформаційні ресурси, бази даних та інформаційні системи.

	<p>ПРН 5. Вільно представляти й обговорювати результати наукових досліджень і актуальні проблеми освіти державною та іноземними мовами, публікувати результати власних досліджень у провідних національних і міжнародних наукових виданнях.</p>
	<p>ПРН 6. Аналізувати сучасний стан і прогнозувати тенденції розвитку освіти в Україні та світі, пропонувати ефективні шляхи розв’язання освітніх проблем, оцінювати результати освітніх реформ та інновацій.</p>
	<p>ПРН 7. Розуміти фундаментальні засади педагогічних наук, методологію наукових досліджень та застосовувати їх у власній науковій і викладацькій діяльності з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
	<p>ПРН 8. Використовувати сучасні методи, інструменти наукового пошуку та інноваційної діяльності для отримання нових знань і розв’язання комплексних проблем у сфері освіти, суміжних міждисциплінарних напрямках, а також для професійного саморозвитку впродовж життя.</p>
	<p>ПРН 9. Розробляти та досліджувати концептуальні моделі освітніх систем і процесів, забезпечувати їх науково-методичний та нормативний супровід, організовувати освітній процес у закладах вищої освіти.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).</p> <p>У підготовці фахівців беруть участь такі підрозділи: підрозділи Педагогічного факультету: -</p>

	<p>кафедра педагогіки; - кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки; - кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти; інші підрозділи університету: - Соціально-гуманітарний факультет; - Факультет математики, інформатики та фізики.</p> <p>Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньої програми «Освітні, педагогічні науки» відповідає ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Освітні, педагогічні науки» здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (із змінами і доповненнями, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>На сайті Університету (https://udu.edu.ua), педагогічного факультету (https://pf.udu.edu.ua/) міститься інформація про навчальну (зокрема, навчальні, робочі програми, силабуси ОК) та наукову роботу, контакти, віртуальне навчальне середовище Moodle. Здобувачі мають відкритий доступ до мережі Wi-Fi, Internet тощо.</p> <p>У процесі онлайн-навчання використовується переважно платформи Google Meet, Zoom. Робота з</p>

різними браузерми, електронною поштою, соціальними мережами дозволяє оптимізувати взаємодію, визначаючи кожному індивідуальну освітню траєкторію.

Належною є забезпеченість бібліотечними ресурсами (друкованими та електронними) <https://enpuir.udu.edu.ua/>, оптимізовано доступ до мережі інших електронних бібліотек (українських та зарубіжних) <https://lib.udu.edu.ua/>, профільних авторських розробок науково-педагогічних працівників. Навчально-методичне забезпечення (навчальні та робочі програми, силабуси, навчально-методичні картки, електронні навчальні курси, навчальні посібники, освітньо-наукові комплекси/методичні рекомендації та ін.) відповідає ліцензійним вимогам.

Регулюється Статутом Українського державного університету імені Михайла Драгоманова (Концепцією освітньої діяльності)

(<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova>),

Стратегією розвитку Українського державного університету імені Михайла Драгоманова на 2023-2028 роки (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/inshi-dokumenty/strategiia-rozvytku-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhayla-drahomanova-na-2023-2028-roky>),

«Положенням про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-ukrayinskomu-derzhavnomu-universyteti-imeni-mykhayla-drahomanova>),

«Положенням про організацію та проведення практик студентів УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyk-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-udu-imeni-mykhayla-drahomanova>)

та іншими

	внутрішніми документами (https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно нормативних документів освітньої галузі та відповідних договорів із закладами вищої освіти та науково-дослідними установами в університеті створені умови для забезпечення можливості національної кредитної мобільності. https://pf.udu.edu.ua/aspirantam/zabezpechennia-iaкости-osvity-zdobuvachiv-phd/onp-011-osvitni-pedahohichni-nauky-phd#uhody-pro-spivpratsiu-ta-steikkholdery
Міжнародна кредитна мобільність	Університет створює і забезпечує можливості міжнародної кредитної мобільності, сприяє участі здобувачів і викладачів у міжнародних проєктах, зокрема програмах ERASMUS+, за довгостроковими угодами про наукову і академічну співпрацю https://pf.udu.edu.ua/aspirantovi-fpp/mizhnarodna-spivpratsia-mizhnarodna-akademichna-mobilnist-ta-stazhuvannia/mizhnarodni-uhody-aspiratu-fpp#universytetskyi-koledzh-pivdenno-skhidnoi-norvehii , УДУ – міжнародне співробітництво https://udu.edu.ua/UNIVERSYTET/MIZHNARODNE-SPIVROBITNYTSTVO#CATEGORY-250
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства України та після вивчення курсу української мови.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми

Відповідно до абз. 4 п. 26 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», що затверджено постановою КМУ, вибіркова складова освітньо-наукової програми складається з 12 кредитів ЄКТС та входять до загального обсягу кредитів. Індивідуальний навчальний план окрім базових складових містить перелік дисциплін за вибором аспіранта. Вибіркова складова полягає у вільному виборі аспірантів дисциплін, які формують здобуття знань зі

спеціальності, а також вибір дисциплін, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження. Вибір погоджуються з науковим керівником та гарантом програми. Аспірант також має право обрати дисципліну, яка пропонується для інших спеціальностей та рівнів вищої освіти. Взяти участь у формуванні вибіркової складової можуть усі кафедри Університету.

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	3	4	5
Обов'язкові навчальні дисципліни			
Цикл загальнонаукової підготовки			
ЗН 01	Філософські студії	3	екзамен
ЗН 02	Академічна іноземна мова у професійній діяльності та дослідженнях	3	залік
ЗН 03	Академічна українська мова у професійній діяльності та дослідженнях	3	залік
ЗН 04	Методи планування та обробки результатів наукових досліджень	3	залік
ЗН 05	Наукометрія та науково-організаційна діяльність	3	залік
Цикл спеціальної підготовки			
СП 01	Актуальні проблеми освіти й педагогічної науки	3	екзамен
СП 02	Професійно-педагогічна діяльність та майстерність викладача	3	залік
СП 03	Інноваційні педагогічні технології у вищій школі з методикою викладання	3	екзамен
СП 04	Освітня політика та дослідження педагогічних систем і процесів	3	залік
СП 05	Теорія та методологія підготовки дисертаційного дослідження	3	залік
П 01	Науково-педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		36	

Вибіркові навчальні дисципліни			
СВ 01	Дисципліни каталогу вибіркових дисциплін професійної підготовки освітньо-наукової програми	3	залік
СВ 02	«Освітні, педагогічні науки», а також навчальних дисциплін з інших освітньо-наукових програм	3	залік
СВ 03	УДУ імені Михайла Драгоманова/інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності	3	залік
СВ 04		3	залік
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		48	

2.2. Наукова складова ОНП

Наукова складова ОНП оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Індивідуальний план наукової роботи, де зазначені терміни, вимоги та форма запланованих і виконаних здобувачем дій, зарахованих до його проміжної атестації, має бути погоджений із науковим керівником /керівниками. Наукова складова ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії в галузі освіти є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуальних наукових завдань в освітній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань наук про освіту та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова передбачає такі види діяльності: проведення наукового дослідження та оформлення дисертації; оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях); атестація (захист дисертації).

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії за спеціальністю А1 Освітні науки здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.</p> <p>Атестація завершується ухваленням разової спеціалізованої вченої ради рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі А Освіти в результаті успішного виконання здобувачем цієї освітньо-наукової програми та за результатами публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії, є диплом доктора філософії державного зразка, що видається закладом вищої освіти (науковою установою) після затвердження атестаційною колегією МОН України рішення ради.</p> <p>Дисертація, за результатами захисту якої радою прийнято рішення про відмову в присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення.</p> <p>Здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності А1 Освітні науки передбачає набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення в галузі А Освіти.</p> <p>Основні результати дисертаційного дослідження повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії від 12.01.2022 р. № 44:</p>
--	--

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набрання чинності цим Порядком, зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію,

	<p>віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування.</p> <p>Не вважається самоплагиатом використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації.</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>1) Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв’язання комплексної проблеми в сфері педагогіки.</p> <p>Дисертація здобувача ступеня доктора філософії – кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, містить наукові результати проведених ним досліджень, готується державною або англійською мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м’якій палітурці та в електронній формі.</p> <p>2) Для ознайомлення з результатами дисертаційних досліджень, кваліфікаційна робота подається на відповідну кафедру, факультет УДУ імені Михайла Драгоманова.</p> <p>3) Дисертація оформляється відповідно до правил затверджених чинним законодавством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг дисертації вираховується авторськими аркушами основного тексту та становить 6,5 – 7,5 авторських аркушів (згідно пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44). До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою

комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt.

- Дисертацію друкують на одному або на двох (за бажанням) боках аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу.

- Кегель – мітел (14 типографських пунктів). Допускається підготовка дисертаційної роботи в форматі LaTeX з відповідним стильовим оформленням.

- Текст дисертації необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

4) Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Дисертація має бути розміщена на сайті УДУ імені Михайла Драгоманова у форматі PDF/A з накладанням текстового шару з накладеним електронним підписом здобувача.

5) Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки (Наказ МОН України Про затвердження вимог до оформлення дисертації від 12.01.2017 р. № 40).

Титульний аркуш оформлюється відповідно Додатку 1 Вимог до оформлення дисертації (пункт 1 розділу III) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/52/f465001n121.doc>).

У анотації дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та за наявності практичного значення.

Обсяг анотації складає 0.2 – 0.3 авторських аркушів.

У анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації; вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва; галузь знань); найменування вищого навчального

закладу, у спеціалізованій вченій раді в якій відбудеться захист; місто, рік.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці в такій послідовності, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації; які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; які додатково відображають наукові результати дисертації.

У вступі подається загальна характеристика дисертації, а саме: обґрунтування вибору теми дослідження; мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження; методи дослідження; наукова новизна отриманих результатів; особистий внесок здобувача; апробація матеріалів дисертації; структура та обсяг дисертації.

За наявності у вступі можуть також вказуватися: зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; практичне значення отриманих результатів.

У розділах дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел. Обсяг розділів, що присвячені огляду та аналізу літератури, становлять до 15% від основного тексту дисертації.

У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій (Додаток 3 Вимог до оформлення дисертації (пункт 11 розділу III <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n99>)).

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації: інструментарій проведення дослідження, проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, впровадження, листи підтримки результатів дисертаційної роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали.

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗН 01	ЗН 02	ЗН 03	ЗН 04	ЗН 05	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	СП 05	П 01
ЗК-1	+					+			+	+	+
ЗК-2		+	+		+		+			+	+
ЗК-3		+	+	+	+	+			+	+	+
ЗК-4				+	+			+	+	+	+
ЗК-5	+		+		+		+			+	+
ЗК-6					+	+	+	+			+
ФК-1	+		+		+	+			+	+	+
ФК-2	+				+	+	+				+
ФК-3		+	+		+		+	+		+	+
ФК-4	+				+			+	+	+	+

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ЗН 01	ЗН 02	ЗН 03	ЗН 04	ЗН 05	СП 01	СП 02	СП 03	СП 04	СП 05	П 01
ПРН 1	+				+			+	+	+	+
ПРН 2				+						+	+
ПРН 3				+					+	+	+
ПРН 4		+								+	+
ПРН 5	+		+		+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6		+	+		+					+	+
ПРН 7	+					+	+		+	+	+
ПРН 8	+				+		+	+	+	+	+
ПРН 9					+	+				+	+

VI. Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідає вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, затвердженим Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. В УДУ регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vnutrishniu-systemu-zabezpechennia-iakosti-vyshchoi-osvity-v-uduimeni-mykhaila-drahomanova>, Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу <https://udu.edu.ua/nauka/antyplahiat> та ін., діяльністю Центру моніторингу якості освіти https://monitoring.udu.edu.ua/images/Polozhenia_pro_ZMYO_-_2024.pdf.

Зокрема, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти передбачено:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації щодо освітньої діяльності Університету;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності педагогічними і науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Гарант освітньо-наукової програми

Олена МАТВІЄНКО